

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย เกี่ยวกับพฤติกรรมการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ซึ่งผู้วิจัยกำหนดวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

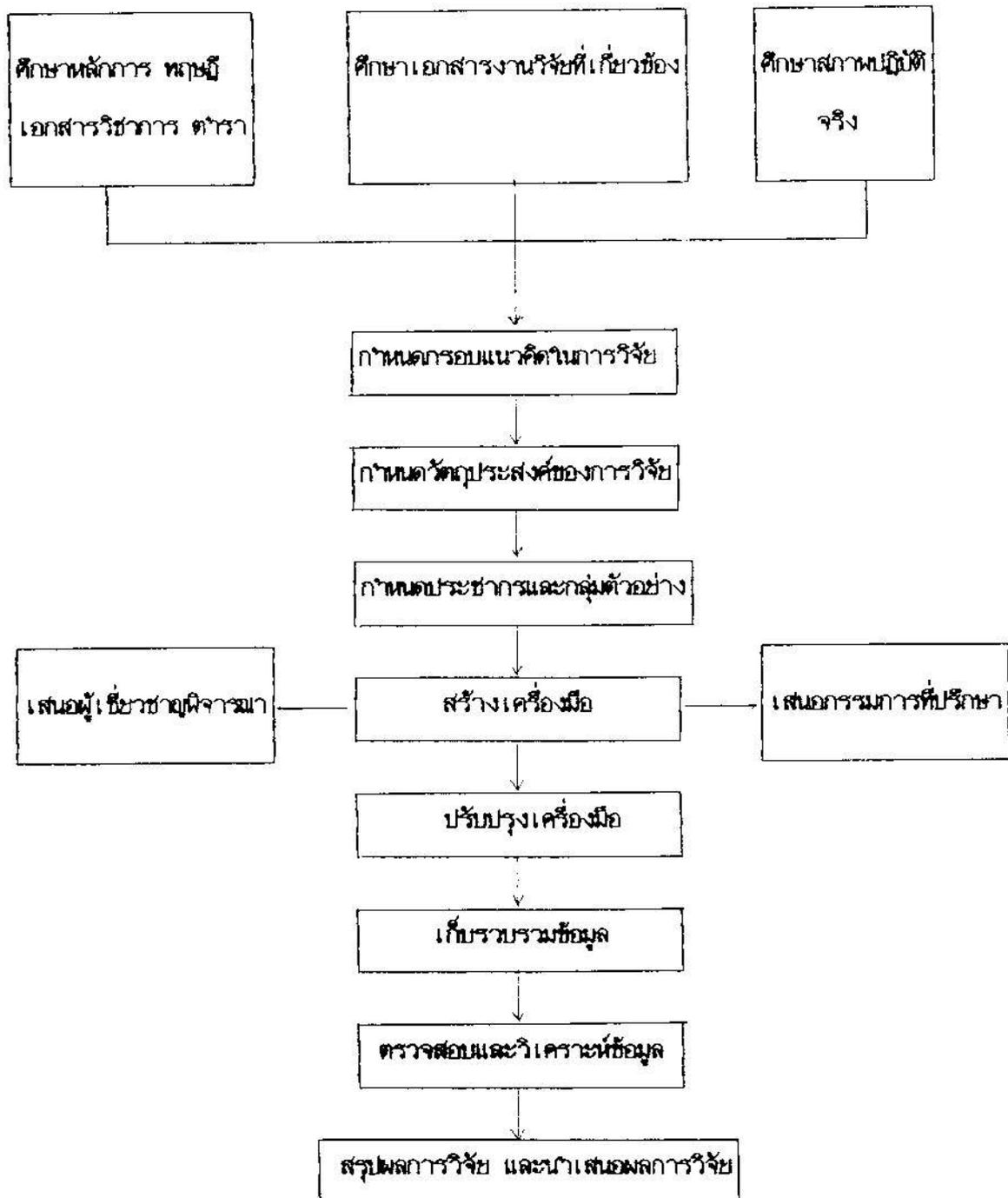
- 3.1 ลำดับขั้นตอนการดำเนินการวิจัย
- 3.2 ประชากร
- 3.3 กลุ่มตัวอย่าง
- 3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ลำดับขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

- 1) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ตำรา เอกสารทางวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวกับพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดและวัตถุประสงค์ของการวิจัย
- 2) กำหนดกรอบแนวคิดและวัตถุประสงค์ของการวิจัย
- 3) กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 4) สร้างเครื่องมือวิจัย เสนอเครื่องมือต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
- 5) เสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
- 6) นำเครื่องมือไปทดลองใช้กับโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

- 7) ปรับปรุงเครื่องมือ นำเครื่องมือที่ผ่านการปรับปรุงแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์ เมื่อตรวจสอบและขอความเห็นชอบ
- 8) เก็บรวบรวมข้อมูล
- 9) ตรวจสอบและวิเคราะห์ข้อมูล และแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล
- 10) สรุปและรายงานผลการวิจัย

3.2 ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ เป็นโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษา จังหวัดหนองคาย จำนวน 501 โรงเรียน

3.3 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยใช้วิธีการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง และวิธีการสุ่มตัวอย่างดังนี้

1) กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จากโรงเรียนที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 501 โรงเรียน โดยใช้ตาราง R.V. Krejcie และ D.W.Morgan (อ้างใน ประยูร อาษานาม, 2534) ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 216 โรงเรียน

2) การเลือกกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับสลาก ตามสัดส่วนของแต่ละอำเภอ จนได้กลุ่มตัวอย่างครบจำนวน 216 โรงเรียน

3) ผู้ตอบแบบสอบถาม

(1) ผู้บริหารโรงเรียน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 216 คน

(2) ครูผู้สอนที่สอนในโรงเรียนประถมศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยอาศัยดุลยพินิจของผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เลือกกลุ่มตัวอย่างที่จะเป็นตัวแทนของประชากรได้ดีที่สุด ใช้สัดส่วนระหว่างผู้บริหารต่อครูผู้สอน ในอัตราส่วน 1:2 ได้จำนวน 432 คน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกเป็นรายสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอและ
สำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอ

ลำดับที่	สพอ./ก.	ผู้ตอบแบบสอบถาม		
		ผู้บริหาร	ครู	รวม
1.	เมืองหนองคาย	25	50	75
2.	เซกา	21	42	63
3.	โซ่พิสัย	17	34	51
4.	ท่าบ่อ	15	30	45
5.	บึงกาฬ	23	46	69
6.	โพนพิสัย	27	54	81
7.	ศรีเชียงใหม่	9	18	27
8.	สังคม	9	18	27
9.	พรเจริญ	9	18	27
10.	ปากคาด	10	20	30
11.	บึงโขงหลง	8	16	24
12.	ศรีวิไล	7	14	21
13.	บุ่งคล้า	5	10	15
14.	สระใคร	7	14	21
15.	รัตนวาปี	11	22	33
16.	เผือกไร่	9	18	27
17.	โพธิ์ตาก	4	8	12
	รวม	216	432	648

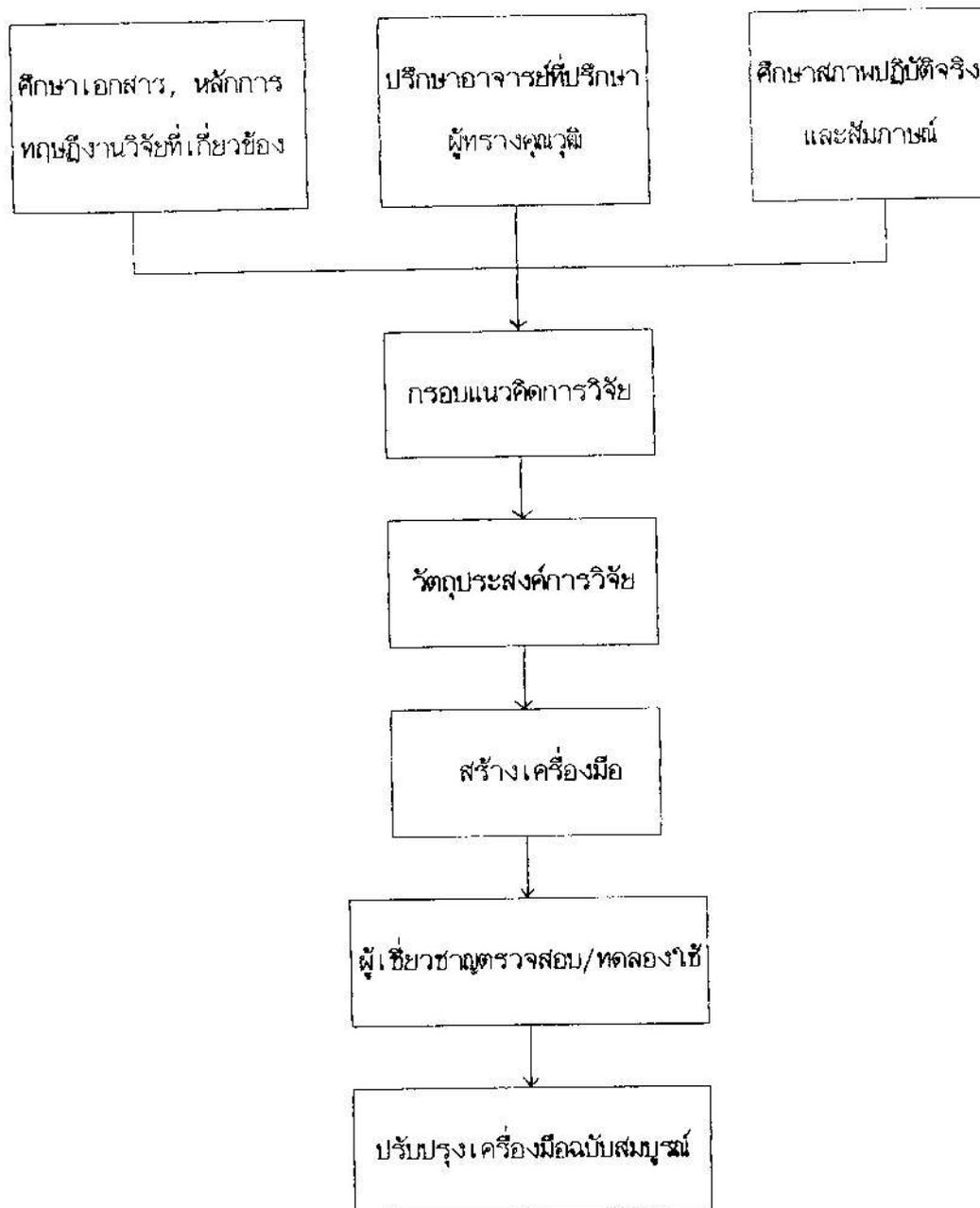
ที่มา : แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2540 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย

3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยมีลำดับขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือวิจัย ดังนี้

- 1) ศึกษาหลักการ ทฤษฎี ที่เกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงานของผู้บริหารจากเอกสาร ตำรา บทความทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง
- 2) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ เรื่องพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงานของผู้บริหาร วิจารณ์
- 3) กำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือวิจัย ปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
- 4) สร้างแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษา และปรับปรุงร่างแบบสอบถาม
- 5) นำเสนอเรื่องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรง ในด้านเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถามและการใช้ภาษา (Wording)
- 6) ทำการปรับปรุงเครื่องมือวิจัย
- 7) นำเครื่องมือไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเที่ยง (Reliability)
- 8) ปรับปรุงเครื่องมือให้เป็นเครื่องมือฉบับสมบูรณ์ แล้วนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ดังแผนภูมิต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 7 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือวิจัย

กรอบและแนวคิดการสร้างเครื่องมือ

วัตถุประสงค์	กรอบและแนวคิดในการสร้าง	ผู้ตอบแบบสอบถาม
1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด ด้านต่าง ๆ ดังนี้ สำนักงานการศึกษา จังหวัดหนองคาย ในด้านต่าง ๆ ดังนี้ -ด้านการวางแผน -ด้านการตัดสินใจ -ด้านการประสานงาน -ด้านการติดต่อสื่อสาร -ด้านการควบคุมกำกับประเมินผล	พฤติกรรมการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาใน 1. การวางแผน 2. การตัดสินใจ 3. การประสานงาน 4. การติดต่อสื่อสาร 5. การควบคุมกำกับประเมินผล	ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน โรงเรียนประถมศึกษา

3.5 ลักษณะของเครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง แบ่งออกเป็น

2 ตอน มีรายละเอียด ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบเลือกตอบเกี่ยวกับ เพศ อายุ อายุราชการ วุฒิการศึกษา และตำแหน่งปัจจุบัน

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาใน 5 ด้าน คือ ด้านการวางแผน ด้านการตัดสินใจ ด้านการประสานงาน ด้านการติดต่อสื่อสาร และด้านการควบคุม กำกับนิเทศและประเมินผลเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ตารางที่ 2 ลักษณะของแบบสอบถาม

ตอนที่	เนื้อหาของแบบสอบถาม	ลักษณะของแบบสอบถาม
1	สภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	แบบเลือกตอบ
2	พฤติกรรมการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน	แบบมาตราส่วนประมาณค่า

การกำหนดค่าน้ำหนักแบบสอบถาม

แบบสอบถามมีลักษณะคำถามเป็นแบบประมาณค่า ได้กำหนดค่าน้ำหนักคะแนนเป็น 5 ระดับ

ดังนี้

5	หมายถึง	ผู้บริหารโรงเรียนปฏิบัติมากที่สุด
4	หมายถึง	ผู้บริหารโรงเรียนปฏิบัติมาก
3	หมายถึง	ผู้บริหารโรงเรียนปฏิบัติปานกลาง
2	หมายถึง	ผู้บริหารโรงเรียนปฏิบัติน้อย
1	หมายถึง	ผู้บริหารโรงเรียนปฏิบัติน้อยที่สุด

3.6 วิธีตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1) การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ปริญญาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ความเหมาะสมและความชัดเจนของภาษา

2) การหาความเที่ยง (Reliability) ของเครื่องมือ โดยนำเครื่องมือไปทดลอง (Try out) กับโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดอุดรธานี จำนวน 15 โรงเรียน จำนวนผู้บริหารโรงเรียน 15 คน ครูผู้สอน 15 คน รวมทั้งสิ้น 30 ฉบับ เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์ของความเที่ยงของเครื่องมือแต่ละชุด โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของ Cronbach (1972) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยง 0.9735

3.7 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยจะดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

- 1) ขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อมีหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลถึงผู้อำนวยการ
การประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย
- 2) ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย ถึงหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ ที่เป็น
กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 17 อำเภอ เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูล และขอความร่วมมือดำเนินงาน
 - (1) มีหนังสือแจ้งผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการให้ข้อมูลตอบ
แบบสอบถาม
 - (2) ช่วยแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย
- 3) ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามและรับคืน โดยผ่านสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ
ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์กลับคืน จำนวน 600 ชุด คิดเป็นร้อยละ 92.59 ดังรายละเอียด
ในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไป และได้รับกลับคืน

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวนแบบสอบถาม		
	ส่งไป	ได้รับคืนที่สมบูรณ์	ร้อยละ
1. ผู้บริหารโรงเรียน	216	200	92.59
2. ครูผู้สอน	432	400	92.59
รวม	648	600	92.59

3.8 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับและใช้แบบสอบถามเฉพาะที่สมบูรณ์เท่านั้นมาวิเคราะห์

- 1) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
 - (1) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในตอนต้นที่ 1 ใช้ค่าร้อยละ (Percentage)
 - (2) ข้อมูลที่เกี่ยวกับพฤติกรรมกาบริหาร วิเคราะห์โดยใช้วิธีการแจกแจงความถี่ หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
 - (3) หาค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร โดยใช้วิธีการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

3.9 การแปลผลข้อมูล

การแปลผลผลการวิเคราะห์ข้อมูลใช้เกณฑ์การตัดสินวิเคราะห์ ดังนี้

- 1) ลักษณะของแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ

5	หมายถึง	ผู้บริหารโรงเรียนปฏิบัติมากที่สุด
4	หมายถึง	ผู้บริหารโรงเรียนปฏิบัติมาก
3	หมายถึง	ผู้บริหารโรงเรียนปฏิบัติปานกลาง
2	หมายถึง	ผู้บริหารโรงเรียนปฏิบัติน้อย
1	หมายถึง	ผู้บริหารโรงเรียนปฏิบัติน้อยมาก
- 2) ลักษณะการแปลความหมายคิดจากค่าเฉลี่ยที่ได้จากการคำนวณ จากแบบสอบถามโดยนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด ดังนี้

4.51-5.00	หมายถึง	ผู้บริหารโรงเรียนปฏิบัติมากที่สุด
3.51-4.50	หมายถึง	ผู้บริหารโรงเรียนปฏิบัติมาก
2.51-3.50	หมายถึง	ผู้บริหารโรงเรียนปฏิบัติปานกลาง
1.51-2.50	หมายถึง	ผู้บริหารโรงเรียนปฏิบัติน้อย
1.00-1.50	หมายถึง	ผู้บริหารโรงเรียนปฏิบัติน้อยที่สุด

3) เกณฑ์การตัดสินผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของระดับความสัมพันธ์เกี่ยวกับพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ดังนี้ (Garrett, 1962 อ้างใน นภาพร อีระตันติกานนท์, 2539)

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จาก	.71 ถึง 1.00	มีความสัมพันธ์สูงมาก
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จาก	.41 ถึง .70	มีความสัมพันธ์สูง
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จาก	.21 ถึง .40	มีความสัมพันธ์ต่ำ
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จาก	.00 ถึง .20	มีความสัมพันธ์ต่ำมาก